

PÄÄTÖS

Nro 96/2020

Dnro ISAVI/2851/2020

Julkaisupäivä
3.12.2020

ASIA Paineviemärin rakentaminen Kirkkolahteen yleisen kulkuväylän ali, vanhan paineviemärin poistaminen ja pysyvän käyttöoikeuden myöntäminen, Liperi

HAKIJA Liperin kunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Liperin kunta on 15.4.2020 Itä-Suomen aluehallintovirastossa vireille pane-massaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa asiakohdassa sanottuun hankkeeseen.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 3 §:n 5) kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT, PÄÄTÖKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat ja päätökset

Itä-Suomen vesioikeuden 17.9.1970 antama päätös nro 81/II/70 viemäri-johdon rakentamiseksi Oriveden Kirkkosalmen alitse Liperin kunnassa.

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Kirkkolahden itärannalla paineviemärin rantautumiskohta sijoittuu Liperin kirkonkylän osayleiskaavassa pientalovaltaiselle asuntoalueelle (AP-1).

Kirkkolahden länsirannalla paineviemärin rantautumiskohta sijoittuu Liperin kirkonkylän ajantasa-asemakaavassa teollisuusrakennusten korttelialueelle (TY), jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Lipe-rin kirkonkylän osayleiskaavassa rantautumiskohdalla on merkinnät kes-kustoimintojen alue (C), paikallinen kulttuurihistoriallisesti arvokas alue (sr) ja vesialue (W).

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO, YMPÄRISTÖLUPAVASTUUALUE

puh. 029 501 6800
ymparistolupa.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita
kirjaamo.ita@avi.fi
Postiosoite:
PL 50, 50101 Mikkeli

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
50100 Mikkeli

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
80100 Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12-14
70100 Kuopio

Nykyinen ja uusi paineviemäri rantautuu Kirkkolahden länsirannalla Liperin Myllyn kiinteistölle, jonka alueesta osa on merkitty Liperin kirkonkylän osayleiskaavassa paikallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi. Kaavamääräyksen mukaisesti alueen suunnittelemisessa ja rakentamisessa on huomioitava kulttuuriympäristön vaaliminen, kulttuuriarvojen turvaaminen ja ominaispiirteiden säilyttäminen. Kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset on merkitty osayleiskaavassa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiksi, minkä vuoksi myös pihapiirin lähiympäristöön kohdistuvat toimenpiteet tulee toteuttaa siten, että kohteen kulttuurihistoriallisesti ja/tai maisemallisesti arvokas luonne säilyy.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa hankealueella on merkinnät taajamatoimintojen alue (A) ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä alue (ma/mm) sekä laivaväylä ja melontareitti. Lisäksi hankealue kuuluu taajamaseudun ja rantojen käytön kehittämisen kohdealueisiin.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse Natura2000-verkostoon kuuluvia alueita eikä luonnonsuojelualueita. Lähin Natura-alue Kuorinka (FI0700089) sijaitsee noin 6,4 kilometrin päässä hankealueesta pohjoiseen. Lintuvesien suojeluohjelmaan kuuluva luonnonsuojelualue Härkinlampi sijaitsee noin 2,3 kilometrin päässä hankealueesta koilliseen.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Hankkeen tarkoituksena on rakentaa uusi paineviemäri Kirkkolahden itärannalta jätevedenpumppaamolta Kirkkolahden länsirannalle, jossa paineviemäri liitetään olemassa olevaan jätevesiverkostoon. Vanha paineviemäri poistetaan vesistöstä uuden valmistuttua. Samanaikaisesti saneerataan Kirkkolahden itärannalla sijaitseva jätevedenpumppaamo.

Rakennustyöt on suunniteltu tehtävän vuoden 2021 tai 2022 aikana kesäkauden ulkopuolella, todennäköisesti talvella.

Vesistötiedot

Hankealue sijoittuu Vuoksen vesistön (04) Oriveden (04.311.1.001) pohjoisosaan Kirkkolahdelle. Kirkkolahden leveys vaihtelee hankealueella 190–370 metrin välillä.

Hydrologisen vuosikirjan 2010 mukaan Orivesi-Pyhäselkä Arvinsalmen mitauspisteellä vedenkorkeuksien tunnusluvut vuosina 1990–2010 ovat olleet (aluehallintoviraston hankkima tieto):

Ylin vedenkorkeus (HW)	NN +76,64 metriä	N60 +76,75 metriä
Keskiylivesi (MHW)	NN +76,25 metriä	N60 +76,36 metriä
Keskivesi (MW)	NN +75,89 metriä	N60 +76,00 metriä

Keskialivesi (MNW)	NN +75,49 metriä	N60 +75,60 metriä
Alin vesi (NW)	NN +74,96 metriä	N60 +75,07 metriä.

Hankealueella vesialueen syvyys on pääosin 1,0–4,0 metriä keskivedenkorkeudesta.

Oriveden ekologinen tila on luokiteltu erinomaiseksi. Hankealuetta lähin vedenlaadun havaintopaikka sijaitsee noin 6,8 kilometriä etäisyydellä hankealueesta etelässä Kiiskinselällä Liperinsalon länsipuolella. Hakemukseen on liitetty havaintopaikan vesistötarkkailutuloksia.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Hankealueella sijaitsee julkinen kulkuväylä (VL5, Liperin väylä, 7420), jonka kautta on veneilyliikennettä Kirkkolahden pohjoisosassa sijaitsevaan Liperin venesatamaan. Puun uittoa alueella ei harjoiteta.

Kirkkolahden itärannalla noin 100 metrin etäisyydellä paineviemärin rantautumiskohdasta sijaitsee yleinen uimaranta. Kirkkolahden molemmilla rannoilla on pientaloasutusta rannalla sijaitsevine laitureineen. Hankkeen vaikutusalueella harjoitetaan pienimuotoista kotitarve- ja virkistyskalastusta. Talvella hankealueen ylittää moottorikelkkaura.

Hankealueella sijaitsee Simana Vesi Ay:n vesijohto, joka ei ole käytössä. Vesistöosuudella ei ole tiedossa muita johtoja tai kaapeleita. Rantautumiskiinteistöjen alueella sijaitsee Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n kaapeleita. Ennen töiden aloittamista selvitetään kaapeleiden, vesiputkien ja vanhan paineviemärin sijainnit.

Suoritettavat toimenpiteet ja tehtävät rakenteet

Nykyinen paineviemäri on rakennettu 1970-luvulla. Uuden paineviemärin rakennustyön aikana nykyinen paineviemäri on toiminnassa, mutta uuden paineviemärin rakentamisen jälkeen se poistetaan vesistöstä.

Uusi paineviemäri rakennetaan PN16-paineluokan PEH-muoviputkesta (110 PE100 PN16). Vesistöalituksen pituus on noin 1 125 metriä. Vesialueella, jossa veden syvyys on vähintään 1,5 metriä alivedenpinnasta (NW) mitattuna, putki asennetaan vesistön pohjan varaan painotettuna. Asennuskohdan vesistön pohja tarkastetaan ja putkea mahdollisesti vahingoittavat ainekset poistetaan. Julkisen kulkuväylän alueella sekä ranta-alueilla ja matalikoilla, joissa vesisyvyys on alle 1,5 metriä alivedenpinnasta mitattuna, putki asennetaan painotettuna ruopattuun kaivantoon ja peitetään kaivumassoilla vähintään 0,5 metriä syvyydelle putken laesta mitattuna. Rakennustyön jäljet siivotaan vesialueella luonnolliseen pohjan tasoon saakka. Mahdolliset ylijäämämassat toimitetaan luvalliselle maankaatopaikalle.

Putken painotuksena käytetään teräsbetonisia kiilalukkopainoja. Paineviemäri painotetaan 100 prosenttia tyhjän putken nosteesta. Painotus ulotetaan niin pitkälle maalle asti, että varmistetaan putken pysyminen kaivannossa.

Putki asennetaan vähintään 20 metrin etäisyydelle väyläviitoista. Rannalla putki asennetaan roudattomaan syvyyteen tai lämpöeristetään. Putkilinjan rantautumiskohdat merkitään johtotauluilla. Kirkkolahden itärannalle asennetaan suuntamerkit, jotka osoittavat paikallisveneväylän ja paineviemärin risteyskohdan.

Kiinteistötiedot

Uusi paineviemäri rantautuu samoilla kiinteistöillä Jytkylä 426-405-11-22 ja Salmela 426-405-32-62 kuin nykyinenkin paineviemäri. Paineviemäri sijoittuu Liperin osakaskunnan yhteiselle vesialueelle 426-405-876-2.

Hanketta varten tarvittavat alueet

Hakija omistaa rantautumiskiinteistön Jytkylä 426-405-11-22. Rantautumiskiinteistön Salmela 426-405-32-62 omistajan kanssa tehty käyttöoikeussopimus on liitetty hakemukseen.

Hakija hakee vesilain mukaista pysyvää käyttöoikeutta 1 125 m²:n suuruiselle alueelle Liperin osakaskunnan yhteisestä vesialueesta 426-405-876-2 paineviemärin sijoittamista varten. Haettava käyttöoikeus on tarpeen hankkeen yleisen tarpeellisuuden vuoksi. Paineviemärin rakentaminen ei estä vesialueen käyttöä muuhun tarkoitukseen, minkä vuoksi vesialueen omistajalle ei esitetä maksettavan korvausta myönnettävästä käyttöoikeudesta.

Pohjavesialue

Hankealue ei sijoitu pohjavesialueelle. Hankealueen itäpuolella noin 125 metrin etäisyydellä sijaitsee 1. luokan pohjavesialue Rikinlahti (0742603). Pohjavesialueella sijaitsee kirkonkylän vedenottamo.

Hankkeen vaikutukset

Rakennustyöt pyritään toteuttamaan siten, että vesistölle ja vesistön käytölle aiheutuvat haitat ovat mahdollisimman vähäiset. Työt pyritään ajoittamaan syksyyn tai talviaikaan. Kesäajan ulkopuolella rakennustöistä ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa tai rajoitusta alueen vesiliikenteelle, virkistyskäytölle tai naapurikiinteistöille. Rakennustöiden sijoittumisesta talviaikaan voi aiheutua haittaa jäällä liikkujille ja moottorikelkkailu-uran käyttöön.

Työalueen läheisyydessä voi aiheutua veden samentumista ja kiintoainepitoisuuksien lyhytaikaista kohoamista. Ruoppaustyöt pyritään tekemään

siten, että sedimentit sekoittuvat veteen mahdollisimman vähän eikä pohja-sedimenttejä liikutella tarpeettomasti. Rakennustyöllä ei ole pitkäaikaista vaikutusta veden laatuun. Veden laatu palautuu työn päättymisen jälkeen ennalleen. Hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutusta vedenkorkeuksiin tai virtaamiin.

Kun rakennustyöt ajoitetaan syksyyn tai talveen, pohjasedimentistä mahdollisesti vapautuvat ravinteet eivät lisää levätuotantoa ja siten lisää vesi-alueen rehevyyttä. Hankkeella ei ole vaikutuksia vesistön tilaan ja rehevöitymiseen. Hanke ei heikennä Oriveden erinomaista ekologista tilaa eikä vaikeuta vesienhoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden saavuttamista.

Hankkeella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueen kalastoon, kalastukseen tai kalojen lisääntymiselle. Tilapäinen veden samentuminen ja kiintoainepitoisuuden lisääntyminen voivat aiheuttaa kalojen siirtymistä pois alueelta ja vaikeuttaa kalastusta, mutta tilanne normalisoituu varsin pian rakennustöiden päättymisen jälkeen.

Hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia lähiympäristölle eikä se vaikuta alueen tulevaan käyttöön.

Hankkeella ei ole vaikutuksia kiinteistöllä Salmela 426-405-32-62 sijaitsevan Liperin Myllyn kulttuurihistoriallisen alueen maisemalle tai rakennuksille. Paineviemärin rakennustyöt sijoittuvat kiinteistöllä sen koillisosaan, jonka välittömässä läheisyydessä ei ole rakennuksia, ja alueelle, jossa sijaitsee jo olemassa oleva viemäri linja. Paineviemärin rakennustyöt toteutetaan alueella siten, että otetaan huomioon kulttuurihistoriallisen alueen erityispiirteet.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Uuden paineviemärin rakentaminen on tarpeen, jotta voidaan turvata Liperin Kirkkolahden itäpuolen sekä Liperinsalon ja Kyläsärkän osuuskuntien alueitten jätevesien johtaminen jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Olemassa oleva paineviemäri on jo 40 vuotta vanha, minkä vuoksi se on tarpeen uusia. Lisäksi vanha paineviemäri on kesäisin noussut ajoittain veden pintaan, mikä voi aiheuttaa vaaraa vesiliikenteelle.

Hankkeesta ei aiheudu merkittävää haittaa tai rajoitusta vesistöalueen muulle käytölle eikä kalataloudelle. Rakentaminen ei aiheuta muutoksia alueen nykyiseen käyttötarkoitukseen. Hankkeen toteuttaminen ei loukkaa yleistä tai yksityistä etua, eikä siitä aiheudu korvattavaa haittaa tai vahinkoa vesialueen omistajille tai muille tahoille.

Tarkkailu

Hankkeen aiheuttamaa työn aikaista veden samentumaa seurataan silmämääräisesti.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>) 3.8.–9.9.2020.

Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Liperin kunnan verkkosivuilla.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Liikenne- ja viestintävirastolta (Traficom), Väyläviraston sisävesiväylät -yksiköltä, Liperin kunnalta sekä Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) **Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on todennut, että hakemuksen mukaisesta hankkeesta ei ole varsinaisesti huomauttamista, mutta tuo esille muutamia hankkeen toteutukseen liittyviä asioita.

Vedenlaadun rakennusaikainen tarkkailuohjelma ei ole tässä tapauksessa tarpeen.

Kirkkolahdella on talvisin ollut kirjolohien pilkintäpaikka. Tämä ja muu kalastus tulee huomioida hankkeessa ja pyrittävä ajoittamaan hanke myös kalastuksen kannalta vähähaittaimpaan aikaan ja tiedottaa esimerkiksi vesialueen omistajan kautta hankkeen tarkemmasta toteutusaikataulusta. Mikäli hanke toteutetaan jäiden aikaan, työskentelyalue tulee merkitä selkeästi turvallisen jäällä liikkumisen varmistamiseksi.

Paineviemärin valmistumisen jälkeen tehtävien tiiveyskokeiden tulokset tulee lähettää tiedoksi ELY-keskukselle. ELY-keskus suosittelee, että asennustyöt tarkastettaisiin myös sukeltajien toimesta ja lopputarkastusta koskeva sukellusraportti toimitettaisiin myös ELY-keskukselle. Käytöstä poistettava paineviemäri tulee tyhjentää ja tarvittaessa huuhtoa ennen käytöstä poistoa, jotta purkamistyössä vältetään jätevesien vesistövaikutuksilta.

2) **Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kalatalousviranomaisena** on ilmoittanut, ettei anna lausuntoa.

3) **Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)** on todennut, että suunniteltu paineviemärilinjaus alittaa Väyläviraston ylläpitämän Liperin väylän. Suunnitellun linjauksen läheisyyteen sijoittuu merenkulun kelluvia turvalaitteita.

Väylävirasto antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeistukset väylän alituksesta sekä tarvittavasta etäisyydestä väylän kelluviin turvalaitteisiin.

Paineviemäri on painotettava vesistöalituksen osalta pohjaan siten, että se pysyy kaikissa olosuhteissa paikoillaan. Paineviemäri on merkittävä maastoon sen tahattoman vahingoittamisen sekä siitä mahdollisesti muille aiheutuvien vahinkojen välttämiseksi.

Paineviemärin asentamisessa ja sen merkitsemisessä tulee noudattaa ohjetta Ilmajohtojen sekä kaapeleiden ja putkijohtojen asettaminen vesialueella (TRAFICOM/201106/03.04.01.01/2020) sekä määräystä Vesiliikenne-merkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen (TRAFICOM/286085/03.04.01.00/2020). Ohje ja määräys ovat ladattavissa Traficomien verkkosivuilta (Traficom > Säädökset ja määräykset). Maastomerkintöjen asettamisesta ja ylläpidosta vastaa paineвиemärin omistaja.

Paineviemärin asennuksessa on huomioitava hankealueella kulkeva vesiliikenne. Paineviemärin omistaja vastaa tarvittavista vesiliikenteen liikennejärjestelyistä ja työalueen merkitsemisestä sekä työstä tiedottamisesta.

Hankkeesta vastaavan tulee ilmoittaa hankkeen valmistumisesta ja vanhan paineвиemärin vesistöstä poistosta. Ilmoitukseen tulee liittää pohjaan asennetun paineвиemäriinjakuksen toteutuneet koordinaattitiedot ("as laid –koordinaatit" yleisesti käytössä olevassa paikkatietoformaattissa, esim. shapefile-tiedostona tai vaihtoehtoisesti Excel-tai .csv -tiedostona) sekä maastomerkinnän koordinaattitiedot numeerisessa muodossa. Valmistusilmoituksen perusteella paineвиemäriinjakus lisätään merikartalle ja maastomerkinnän tiedot tallennetaan tietokantaan. Valmistusilmoitus on toimitettava Traficomille joko verkkosivujen kautta valmistusilmoituslomakkeella (Liikenne < Merenkulku < Vesiväylänpito), sähköpostitse tai postitse. Valmistusilmoituksessa tulee ilmoittaa Traficomien diaarinumero TRAFICOM/340697/04.04.05.05/2020.

4) Väyläviraston sisävesiväylät -yksikkö on todennut, että paineвиemärin rakentamiselle suunnitelman mukaisesti ei ole estettä. Paineviemäri alittaa Väyläviraston ylläpitämän Liperin väylän, minkä kulkusyvyys viemäriinjakun kohdalla on 1,2 metriä ja harausyvyys 1,5 metriä mitattuna purjehduskauden alavertailutasosta $NW_{nav} +75,10$ NN. Väylän kohdalla viemäri painotuksineen on asennettava vähintään haraustason $+73,60$ NN alapuolelle. Viemäri tulee asentaa vähintään 20 metrin etäisyydelle väylän kelluvista turvalaitteista.

Uuden viemäriputken asennustyö ja vanhan poisto vesistöstä ei saa häiritä vesiliikennettä eikä aiheuttaa vaaraa vesillä liikkujille. Mikäli viemäriputki kelluu veden pinnalla asennustyön aikana, putken on oltava selvästi havaittavissa myös pimeään aikaan.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom antaa ohjeet viemärin maastoon merkitsemiseen ja töiden valmistumisesta ilmoittamiseen (www.traficom.fi). Traficom vastaa rakenteen merikarttoihin merkitsemisestä.

Töiden valmistumisesta on ilmoitettava myös Väyläviraston kirjaamoon sähköpostilla. Ilmoituksen viitteeksi on merkittävä VÄYLÄ/5751/06.02.02/2020.

5) **Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen** on todennut, että paineviemärin rakentamisella suunnitelman mukaisena ei ole merkittäviä eikä pysyviä vaikutuksia ympäristöön. Hankkeen ajoittaminen kesäkauden ulkopuolelle minimoi rakennustöistä johtuvat haitalliset vaikutukset. Liperin kunnalle voidaan lupa hakemuksen mukaisesti.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

6) [REDACTED] on todennut muun muassa, että kiinteistön viereisestä pumppuasemasta aiheutuu hajuhaittaa. He ovat ruopanneet uimarannan ja yksityisen veneväylän. Veneväylällä on tällä hetkellä noin 1,5 metriä vettä, väylän ulkopuolella alle metri. Väylä on noin 100 metriä pitkä. Nykyinen putki menee veneväylän alapuolelle ja on peitetty, ei siis haittaa veneilyä. Veneväylää ei saa mataloittaa ja sotkea. Muistuttaja toivoo, että uusi putki johdetaan ensin rannalta lahdelle ja vasta sitten käännetään kohti kylää niin, ettei se jää veneväylän alle. Vanhaa putkea ei välttämättä tarvitse poistaa muistuttajan tontin kohdalta, koska se on peitetty. Näin veneväylä ei sotkeutuisi.

7) [REDACTED] on todennut, että paineviemärin pitää olla linjan välillä 50–230 vähintään 1,8 metrin syvyydellä. Suunnitelmassa asennussyvyys on NW alivedenpinnasta 1,5 metrin syvyydellä. Perusteluna on putkesta ja sen kiinnityksestä aiheutuva haitta veneilijöille sekä veden virkistyskäytölle. Toisena vaatimuksena on ruopausmassojen poisvieminen. Myös vanhojen kaivuumasojen tasaamista uuden kaivuun yhteydessä on syytä suorittaa. Pohjalietteen/pohjamaan poisvienti parantaa vesistön kuntoa ja veden vaihtuvuutta.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut seuraavaa:

Pohjois-Karjalan ELY-keskus:

Suunnitelma-asiakirjoihin lisätään oheiset maininnat:

- Hankkeen tarkemmasta toteutusaikataulusta tulee tiedottaa vesialueen omistajan kautta.
- Mikäli hanke toteutetaan jäiden aikaan, työskentelyalue tulee merkitä selkeästi turvallisen jäällä liikkumisen varmistamiseksi.

- Tiiviyskokeiden tulokset tulee lähettää tiedoksi ELY-keskukselle.
- Asennustyö tarkastetaan sukelajan toimesta ja sukellusraportti toimitetaan ELY-keskukselle.
- Käytöstä poistettava paineviemäri tulee tyhjentää ja tarvittaessa huuhdtoa ennen purkutyön aloittamista.

Traficom:

Suunnitelma-asiakirjoihin lisätään oheiset maininnat:

- Paineviemärin asentamisessa tulee noudattaa ohjetta "Ilmajohtojen sekä kaapeleiden ja putkijohtojen asettaminen vesialueella sekä määräystä "Vesiliikennemerkkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen".
- Paineviemärin omistaja vastaa vesiliikenteen liikennejärjestelyistä ja työalueen merkitsemisestä sekä työstä tiedottamisesta. Hankkeen valmistumisesta tehdään valmistumisilmoitus Traficomille valmistumisilmoituslomakkeella, jossa ilmoitetaan myös paineviemärinjakuksen toteutuneet koordinaattitiedot sekä vanhan paineviemärin vesistöstä poisto.

Väylävirasto:

Paineviemärin asennussyvyys on väylän kohdalla haraustason (+ 73,60 NN) alapuolella ja se tullaan asentamaan vähintään 20 metrin etäisyydelle kellovasta turvalaitteista. Suunnitelma-asiakirjoihin lisätään oheiset maininnat:

- Mikäli viemäriputki kelluu veden pinnalla asennustyön aikana, putken on oltava selvästi havaittavissa myös pimeään aikaan.
- Väyläviraston kirjaamoon toimitettavaan valmistumisilmoitukseen tulee laittaa viitenumero.

Ympäristölupaviranomainen:

Ei huomautettavaa.

Muistutus 6):

Jätevedenpumppaamo uusitaan uuden paineviemärin rakentamisen yhteydessä. Pumppaamoon asennetaan aktiivihillisuodatin hajukaasujen käsittelyä varten. Putkikaivanto tehdään vain putken asennustyön ajaksi, jonka jälkeen kaivanto täytetään samoilla massoilla nykyiseen pohjan tasoon. Vanhan putken poistamisen jälkeen pohja tasataan.

Muistutus 7):

Paaluvälillä 50–230 paineviemäri asennetaan vedenalaiseen putkikaivantoon. Putkikaivanto tehdään vain putken asennustyön ajaksi, jonka jälkeen kaivanto täytetään samoilla massoilla nykyiseen pohjan tasoon. Paineviemäri ei aiheuta paaluvälillä 50–230 muutosta pohjan korkotasoon.

ALUEHALLINTOVIIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Liperin kunnalle luvan paineviemärin rakentamiseen Kirkkolahteen yleisen kulkuväylän ali ja nykyisen paineviemärin poistamiseen Liperin kunnassa hakemuksen mukaisesti.

Paineviemärin sijainti ja asentaminen ilmenevät hakemuksen liitteinä olevista 20.9.2019 päivätyistä piirustuksista:

- Piirustus nro 201, suunnitelmakartta, mittakaava 1:1 000
- Piirustus nro 301, pituusleikkaus PLV 0–650, 1:1 000/1:100, tyyppipoikkileikkaukset 1:100.
- Piirustus nro 302, pituusleikkaus PLV 650–1181, 1:1 000/1:100, tyyppipoikkileikkaukset 1:100.

Aluehallintovirasto myöntää Liperin kunnalle pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan 1 125 neliömetrin suuruiseen alueeseen Liperin osakaskunnan yhteisestä vesialueesta 426-405-876-2. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia määräyksiä.

Lupamääräykset

Töiden suorittaminen

1. Paineviemärin ja painojen ylin korkeus vesialueella saa olla enintään NN +73,60 metriä, eli 1,5 metriä purjehduskauden alavertailutasosta $NW_{nav} = NN + 75,10$ metriä. Paineviemäri on asennettava painotettuna vesistön pohjaan niin, että se painuu pohjaan tasaisesti ja pysyy paikoillaan kaikissa olosuhteissa eikä aiheuta vesistön käyttäjille vaaraa tai haittaa.

Yleisen kulkuväylän kohdalla paineviemäri on laskettava mahdollisimman kohtisuoraan väylä alitse. Paineviemärin etäisyyden yleisen kulkuväylän turvalaitteista on oltava vähintään 20 metriä. Yleisen kulkuväylän ja ruopattujen yksityisten veneväylien alueilla asennussyvyys on varmistettava haurauksin.

2. Rakennustyöt on tehtävä siten ja sellaisena aikana, että vesialueelle ja sen käytölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä. Töitä ei saa tehdä virkistyskäyttöaikaan 1.5.–30.8. Työvaiheissa on huomioitava hankealueen vesiliikenne.

Työalueet on merkittävä muille vesialueen käyttäjille selkeästi erottuvalla tavalla. Veden pinnalla kelluvan viemäriputken on oltava selvästi havaittavissa myös pimeänä aikana. Jos töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä,

on työalue aidattava siellä missä jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut.

3. Ennen rakennustöihin ryhtymistä on selvittävä alueella mahdollisesti olevat johdot ja kaapelit. Työt on toteutettava näitä vaurioittamatta.
4. Paineviemäriin asentamisessa ja merkitsemisessä tulee noudattaa Traficomien ohjetta *Ilmajohtojen sekä kaapeleiden ja putkijohtojen asettaminen vesialueella* sekä määräystä *Vesiliikennemerkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen*.
5. Töiden päätyttyä rakennuspaikat on siistittävä ja maisemoitava ympäristöön sopiviksi. Vesistön pohja kaivualueella on tasattava pohjan nykyiseen tasoon. Kaivutöistä mahdollisesti syntyvät ylimääräiset kaivumassat on toimitettava luvalliseen läjityspaikkaan.
6. Paineviemäri on tarkistettava painekokeella ennen käyttöönottoa.
7. Vanha painevisäjä on poistettava vesialueelta sen jälkeen, kun uusi painevisäjä on otettu käyttöön. Käytöstä poistettava painevisäjä on tyhjentävä ja tarvittaessa huuhdottava ennen käytöstä poistoa. Poistotyön toteuttamisessa on noudatettava edellä rakennustöiden toteuttamisesta annettuja määräyksiä.

Kunnossapito

8. Painevisäjä painoineen ja merkintään käytettävät rakenteet on pidettävä luvan edellyttämässä kunnossa.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

9. Työt on aloitettava ja saatettava olennaisilta osiltaan loppuun neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa ja myönnetty käyttöoikeus raukeavat.

Ilmoitukset

10. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Traficomille ja Väyläviraston sisävesiväylät -yksikölle.

Työn toteuttamisesta ja sen aikataulusta on tiedotettava ainakin vesialueen osakaskunnalle ennen rakennustöiden aloittamista ja sen aikana.

11. Hankkeen valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Traficomille ja Väyläviraston sisävesiväylät -yksikölle.

Valmistumisilmoitukseen on liitettävä väyläalueiden harausten, sukelluksen ja painekokeen tulokset.

Traficomille toimitettavaan valmistumisilmoitukseen on liitettävä paineviemärin lopullista sijaintia osoittava kartta, linjan koordinaattitiedot ja tiedot maastomerkinnästä koordinaattitietoineen. Samassa yhteydessä on ilmoitettava myös vanhan paineviemärin poistosta vesistöstä. Paikannustiedot on toimitettava Traficomille sen vaatimassa muodossa.

Perustelut

Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa paineviemärin rakentaminen ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Hanke on tarpeen vanhan paineviemärin korvaamiseksi uudella paineviemärillä, jotta voidaan turvata Liperin Kirkkolahden itäpuolen sekä Liperinsalon ja Kyläsärkän osuuskuntien alueitten jätevesien johtaminen jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Hakija omistaa toisen rantautumiskiinteistön ja toisen rantautumiskiinteistön osalta hakijalla on sopimukseen perustuva oikeus hanketta varten tarvittavaan maa-alueeseen.

Hakijan on tarpeen saada pyytämänsä käyttöoikeus yhteiseen vesialueeseen 426-405-876-2. Luvan myöntämisen edellytysten täyttyessä voidaan tarvittava oikeus toisen alueeseen myöntää merkittävää yleistä etua edistävän hankkeen toteuttamiseksi vesilain 2 luvun 13 a) kohdan nojalla.

Hanke ei heikennä vesistön muita käyttömahdollisuuksia. Pysyvän käyttöoikeuden myöntämisestä ei ole tarpeen määrätä maksettavaksi korvausta, koska paineviemärin sijoittaminen vesialueelle ei rajoita merkittävästi vesialueen muuta käyttöä. Hankkeen yhteydessä vesialueelta poistetaan vastaavassa käytössä ollut viemäriputki, joten vesialueen omistusoikeuden loukkaus jää vähäiseksi, eikä tarvetta korvauksen määräämiseen uuden putken sijoittamiseksi myönnetystä käyttöoikeudesta näiltäkään osin muodostu.

Hanke ei ole alueella voimassa olevien kaavojen vastainen eikä vaaranna Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2016–2021 ja Pohjois-Karjalan vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosiksi 2016–2021 asetettuja tilatavoitteita.

Luvassa on annettu rakentamista koskevat tavanomaiset lupamääräykset, joilla varmistetaan rakennustyön haitattomuus. Haittojen vähentämiseksi työt on määrätty suoritettavaksi virkistyskauden ulkopuolella. Työskentelyalue on varsinkin talviaikana tarpeen merkitä selkeästi turvallisen jäällä liikumisen varmistamiseksi.

Paineviemärin sijainti matalahkolla vesialueella edellyttää, että asennustyön toteuttaminen varmistetaan riittävin harauksin vesiväyliä alueilla.

Painekokeen tekeminen ennen uuden paineviemäriin käyttöönottoa varmistaa, ettei sen käyttöönotosta aiheudu jätevesien vuotoriskiä vesistöön. Nykyisen paineviemäriin tyhjentäminen ja mahdollinen huuhtelu ennen sen käytöstä poistoa vähentää jätevesien haittavaikutuksia vesistöön.

Sovelletut säännökset

Vesilain 2 luvun 7 ja 13 a §, 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1) kohta, 5 §, 6 §:n 2 momentti, 8, 10 ja 18 §, 13 luvun 9 ja 11 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa lausunnoissa esitetyt vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Muistutus 6) Rakennustöiden jälkeen vesistön pohja kaivualueilla tasataan pohjan nykyiseen tasoon. Tästä on annettu myös lupamääräys 5. Asennustyön syvyys on määrätty varmistettavaksi haraamalla myös yksityisen väylän alueella. Jätevedenpumppaamosta aiheutuvaa hajuhaittaa koskevaa vaatimusta ei voida tutkia tässä yhteydessä, koska lupa-asia koskee vesialueelle rakentamista. Hakija on kuitenkin selityksessään esittänyt pumppaamoa koskevia toimenpiteitä.

Muistutus 7) Hakemuksen mukaisesti paineviemäri asennetaan paaluvälillä 50–230 vesistön pohjaan tehtävään kaivantoon vähintään 0,5 metrin syvyydelle putken laesta mitattuna ja peitetään. Tällöin siitä ei aiheudu muistutuksessa esitettyä haittaa. Lupamääräyksellä 5 luvan saaja on velvoitettu tasaamaan vesistön pohja kaivualueilla pohjan nykyiseen tasoon ja toimitamaan ylijääneet kaivumaat pois vesialueelta. Määräys koskee myös nykyisen paineviemäriin poistoa.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 578,50 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan johtoa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 1 910 euroa.

Maksu peritään 35 prosenttia taulukon mukaista maksua korkeampana, jos työ määrä on taulukossa mainittua työ määrää (3–5 htp) suurempi.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

* Korjattu kirjoitusvirhe 3.12.2020 / Martti Häikiö

Hakija
 Liperin kunnanhallitus
 Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
 Pohjois-Savon *-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
 ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
 Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviran-
 omainen
 Traficom
 Väylävirasto, sisävesiväylät-yksikkö
 Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Ilmoitus päätöksestä lähetetään niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Liperin kunnan verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Martti Häikiö ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Tiina Kamula.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **11.1.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja, ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittää luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ISAVI/2851/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/2851/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kamula Tiina 30.11.2020 10:34

Ratkaisija Häikiö Martti 30.11.2020 13:03